

Strona znajduje się w archiwum.

O przygotowaniu Polski do wykorzystania środków UE

82,5 mld euro może otrzymać Polska z budżetu UE w ramach unijnej polityki spójności. Nieprzestrzeganie europejskich regulacji może grozić utratą pieniędzy.

NIK sprawdzi jak polska administracja jest przygotowana do skorzystania z unijnych pieniędzy w nowym okresie finansowania. Kontrola rozpoczęła się panelem ekspertów. Gospodarzem prowadzącym dyskusję był Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski.

Rok 2014 rozpoczyna nową perspektywę budżetową Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020. Polska stanie się jednym z największych beneficjentów funduszy unijnych. W ramach polityki spójności realizowanych będzie sześć programów krajowych oraz szesnaście programów regionalnych. Aby w pełni wykorzystać dostępne środki polska administracja musi podjąć skuteczne działania w zakresie wdrożenia polityki strukturalnej.

Najwyższa Izba Kontroli sprawdzi, jak Polska radzi sobie z wdrażaniem nowej polityki strukturalnej, czyli przygotowaniem niezbędnych dokumentów programowych, przygotowaniem krajowego systemu procedur oraz instytucji odpowiedzialnych za prawidłowe wykorzystanie funduszy z UE, a także z wypracowaniem na gruncie prawa krajowego rozwiązań niezbędnych do sięgnięcia po środki unijne. NIK przeprowadzi czynności kontrolne w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, które odpowiedzialne jest m.in. za przygotowanie wdrożenia funduszy strukturalnych i funduszu spójności, za uzgodnienia z Komisją Europejską szczegółowych warunków korzystania z tych funduszy oraz za przygotowanie sześciu krajowych programów operacyjnych. Izba skontroluje także zarządy województw, które z kolei odpowiadają za przygotowanie szesnastu regionalnych programów operacyjnych.

NIK zbada przygotowanie:

projektu umowy partnerstwa, określającej warunki wykorzystania funduszy strukturalnych dla Polski na lata 2014-2020;
krajowych i regionalnych programów operacyjnych;
aktów prawa polskiego, niezbędnych do wykorzystania funduszy;
systemu procedur oraz instytucji odpowiedzialnych za prawidłowe wykorzystanie funduszy;
administracji do wdrożenia nowych rozwiązań wynikających z rozporządzeń prawa unijnego (m.in. monitorowanie realizacji celów programów, gotowości do rocznego sprawozdania wydatków, gotowości do elektronicznej wymiany informacji).

Kontrola rozpoczęła się panelem ekspertów. Przedstawiciele NIK, administracji rządowej i samorządowej oraz świata nauki, a także parlamentarzyści i reprezentanci organizacji pozarządowych dyskutowali o najistotniejszych problemach i trudnościach, dotyczących systemu wdrażania polityki spójności na lata 2014 - 2020.

Największe niebezpieczeństwo, niosące groźbę opóźnień, stanowi ewentualne niezatwierdzenie przez Komisję Europejską umowy partnerstwa w terminie umożliwiającym rozpoczęcie realizacji programów i projektów jeszcze w 2014 roku. Na rozpoczęcie negocjacji z Polską Komisja przygotowała własne stanowisko. Może to spowodować wydłużenie rozmów oraz konieczność wprowadzenia zmian zarówno w projekcie umowy, jak i w projektach programów.

Opóźnienia mogą wystąpić również na etapie zatwierdzania przez Komisję Europejską krajowych i regionalnych programów operacyjnych. Jak wynika z wcześniejszych kontroli NIK (w latach 2007-2013) procedury uzgadniania zapisów w dokumentach trwały bardzo długo, czasami nawet około roku.

Inne problemy wiążą się z ustanowieniem systemów zarządzania i kontroli wykorzystania środków z UE. W przypadku niektórych programów nie podjęto bowiem jeszcze ostatecznej decyzji, które podmioty będą pełnić funkcję instytucji pośredniczących i wdrażających. Po raz pierwszy zadania instytucji certyfikującej, w przypadku programów regionalnych, będą realizować zarządy województw urzędy marszałkowskie. Istnieje ryzyko, że urzędy marszałkowskie nie dysponują odpowiednim potencjałem organizacyjnym i kadrowym.

Kolejne możliwe opóźnienia zostały wskazane w obszarze przygotowania i zatwierdzenia procedur wewnętrznych instytucji zaangażowanych w system zarządzania i kontroli. Może to wpłynąć bezpośrednio na opóźnienia we wdrażaniu programów. Bez przygotowanych procedur wewnętrznych Minister Infrastruktury i Rozwoju nie może wydać decyzji potwierdzającej (desygnacji) spełnienie warunków, które zapewniają prawidłową realizację programu operacyjnego. Takie potwierdzenie jest niezbędne do rozpoczęcia realizacji programów.

Problemy mogą pojawić się też w czasie przygotowania kontraktów terytorialnych, czyli umów pomiędzy rządem, a samorządami poszczególnych województw. Istnieje ryzyko, że dokumenty nie zostaną uzgodnione i podpisane w terminie.

I wreszcie, aby Polska mogła skutecznie wdrożyć unijne fundusze, musi dostosować prawo krajowe do nowych unijnych przepisów. System wdrażania polityki strukturalnej wymaga przygotowania szeregu aktów prawnych, które nieterminowo przyjęte - mogą wpłynąć na opóźnienia w wyborze i realizacji projektów w 2014 roku.

Źródło: nik.gov.pl

[Zobacz artykuł na stronie NIK](#)